

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д- Евелина Антонова Христова
Нов български университет
Обществени комуникации и информационни науки

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен
„доктор“ по Обществени комуникации и информационни науки в УНСС.

Автор на дисертационния труд: Мая Гергова Бойчева
Тема на дисертационния труд: Дискурсно конструиране на образа на България в
англоезични пътеписи (1900-2017)

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №190/24 януари 2025 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Медии и обществени комуникации“ /факултет „Икономика и инфраструктура“ на УНСС по Обществени комуникации и информационни науки съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС. Обучението е осъществено в самостоятелна форма в програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (медии и комуникации).

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният дисертационен труд на тема „Дискурсно конструиране на образа на България в англоезични пътеписи (1900-2017)“ е с обем от 241 стандартни страници и е структуриран в увод, три основни глави и заключение. Представени са научните приноси и списък с публикациите на автора по темата, както и списък с таблиците и графиките. Отделно е представена Библиография. Обемът и структурата на работата са класически и отговарят на научните изисквания за дисертационен труд.

Темата, избрана от докторант Бойчева, е от тези теми, които са винаги актуални и винаги необходими за едно общество, което се стреми към разширено себепознание. Та нима не е важно какви сме били в очите на другите, как те са го описали и предали на своите сънародници и как този образ се е насложил във времето върху имиджа на

държавата? Важно е! Толкова е важно, че е изненадващо как до сега друг учен не се е захванал с този въпрос и мисля, че нашата научна общност трябва да благодари на Мая Бойчева, че тя се е решила и го е направила. Ще си позволя да направя паралел с изследване на доц. д-р Елена Тарашева от департамент Англицистика на Нов български университет за начина, по който BBC отразява българската тема в първите 7 години след влизането на страната в ЕС („Имиджът на една страна, създаван от международните медии. Случаят с България“.), изводите от което биха били много интересни за докторант Бойчева. Препоръчвам това научно познание, усеждайки възможност за интересни бъдещи съвместни изследвания.

Основна цел на изследването, посочена от докторант Бойчева, е „да докаже, че пътеписите са част от потока на дискурсивното възпроизводство на образа на България в международен план“, която цел е изпълнена в хода на работата.

Дисертационният труд изпълнява успешно поставените три **задачи** – да бъде представен образът на България в англоезичните пътеписи; да бъде поставен в по широк политически, геополитически, икономически, социален, културен и т.н. контекст и да се проведе изследване на езиковите стратегии за реализация на жанра пътепис и конкретно за формирането на образа на България.

Обектът на изследване е ясно дефиниран - образът на България в англоезичните пътеписи в периода между 1900 г. и 2017 г. Като допълнение и поставяне на обекта в контекст, е направен частичен преглед на журналистически публикации.

Точният **предмет** са „текстовите и езикови механизми, прилагани при конструирането на образ и идентичност на България и българското в англоезични пътеписи.“

Като **основен проблем** е дефинирана недостатъчната проученост на въпросите с какъв образ е идентифицирана България в англоезичните пътеписи и по какъв начин, с какви средства е конструиран този образ и какви ефекти постига.

Изследването допуска три **хипотези**:

1. „образът на България в англоезични пътеписи се изгражда последователно чрез езиковите механизми на посочване на различие и подобие в редуващи се репрезентативни стратегии на очерняне, есенциализация, приобщаване,

- романтизиране, екзотизация, политизация, изтъкване на цивилизационна другост и др.. „
2. „променящата се репрезентативна парадигма е зависима от трансформациите в авторската родна среда и от променящата се идентичност на пишещия субект. В пътеписната продукция е проследим преход в авторската себеидентификация от имперски субект през търсец екзотичното модерен субект към скептичен постмодерен субект.“
 3. „пътеписният дискурс тиражира образи на пространството, утвърдени в глобалната социалнополитическа практика, като с това реконституира на най-близко до гражданите ниво концепциите на традиционната геополитика и има принос към задаването на рамка за спазването на световен ред.“

Положително отбелязвам определените и описани ограничения на изследването. Чрез тях се постига по-точен фокус при прочита на получените данни, резултати и техния анализ.

Уточнението, че изследването не взема под внимание пътеписни текстове за България, публикувани от български автори и изграждащи образа на България през призмата на българското себевъзприятие, приемам също за изключително важно, защото такива пътеписи, ако и да са евентуално публикувани на английски език, излиза извън положените цел и задачи.

Използваната научна литература е подходящо подбрана и включва както съвременни източници, така и актуални научни трудове от миналото, които са релевантни на провежданото изследване и поставените изследователски цели. Източниците на български език са 18, а източниците на английски език са 173. Отделно са посочени 4 интернет източника.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Използваната методология за качествен анализ отчитам като подходяща. Специфичната тема, която изисква да се издирят, опишат и анализират издателствата в контекст и да се разглеждат изворови материали, превръща втора и трета глава в авторско изследване. По този начин получените резултати се разпростират в над 2/3 от представения труд. Целите и задачите на работата са изпълнени.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Оценявам теоретичните и научно-приложни приноси като адекватно преценени и представени в дисертационния труд.

По непонятни причини докторант Бойчева не е споменала Графика 9. „Място на пътеписа в цикъла на оформяне на външно обществено мнение“ на стр. 231 и Графика 10. „Цикъл на трансформация на пътеписния дискурс за България“ на стр. 235. Тези визуализации и текстовите пояснения към тях са отличителни приносни моменти, ключови за разбирането на дискурса не само по отношение на медийното и лингвистичното разбиране, но и на социолого-културното и философското.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Списък с публикациите на автора по темата на дисертацията

Докторант Мая Бойчева представя четири научни статии по темата, публикувани в утвърдени в България научни списания. Една от тях е на английски език, а три – на български. Публикациите са в периода на работа върху дисертационния труд и по темата.

1. Бойчева, М. (2019). България мимоходом: старата и новата България в пътеписите на Патрик Лий Фърмор и Ник Хънт. Научни трудове на УНСС, (4), 173-188. <https://unwe-research-papers.org/bg/journalissues/article/10133>
2. Бойчева, М. (2023) „Англоезичният пътепис за България в зората на XX в.: създател на образи и медиатор на идентичности“ в „Професионално образование“ 25/2023 №4, 327-338. Национално издателство за образование и наука „Аз-буки“.
3. Бойчева, М. (2023) „Текстуализираната българска реалност в американски пътеписи от 1980-те и 1990-те години на XX в. Медии и обществени комуникации, 2023, брой 54. <https://media-journal.info/?p=item&aid=459>
4. Boycheva, M. (2023). Potentialities of Using Travelogues as a Resource in the ESP Classroom. Yearbook of UNWE, (2), 145-154. <https://www.unwe.bg/doi/yearbook/2023.2/YB.2023.2.10.pdf>

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е подходящо съставен и представен.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Бих искала да отправя няколко критични бележки по отношение на описанието на методологията на проведеното изследване.

На първо място, работата би спечелила от изнасяне на списък или таблична репрезентация на анализирания пътеписи с основни техни отличителни характеристики. Също така би било добре да се отбележи дали това са всички известни на историята пътеписи или са избрани по критерии на докторанта и на какъв принцип е направен подборът?

По отношение на извода на стр. 123 „Трябва да се има предвид, че намаляващото присъствие на България като тема във вестниците от края на 30-те години се дължи и на факта, че се появяват нови медии – радиото и по-късно телевизията. Но предложеното количествено сравнение все пак прави възможен извода за сходство на степента на присъствие на темата „България“ в английски и американски печатни медии.“, бих искала да добавя, че намаляващият брой публикации, особено от 40-те години нататък, би могъл да се дължи също така и на факта, че държавата е излязла от обхвата на интерес на пресата в Англия и САЩ, с което би могло да бъде и подчертано излизането ѝ от принадлежност ѝ към съответната цивилизационна ос.

Препоръчвам след известна преработка, която да я направи по-лесна за възприемане от неспециализирана публика, дисертацията да се публикува за широката българска общественост. Работата е много задълбочена, изключително многопластова и най-важното – осъзнато подчертаваща ролята на пътеписа във формирането и изпълнението на гео-политическите планове на държавите с целенасочено дългосрочно планиране на международната си политика.

Също така препоръчвам преработеният труд да се изпрати нарочно на Българските културни институти, както и в МВНР, както и на мрежата на АБУЧ (Асоциация на българските училища в чужбина), както и да се помисли за провеждане на семинари за представители на тези институции, в които да бъдат запознати с основните пътеписи и изводи и заключения от дисертацията с надежда той да им

помогне при работата им по конструирането на публичния образ на страната в работата им.

8. Заключение

Дисертационният труд, представен от Мая Бойчева носи редица несъмнени приноси моменти и е богат източник на ценна и трудно достъпна информация, събрана и анализирана внимателно и детайлно. Забележително е нивото на постигнатата дълбочина на качественото изследване! Изразявам становище на дисертант Бойчева да се присъди образователната и научна степен „доктор“.

10 февруари 2025 г.

Подпис:

гр. София

доц. д-р Евелина Христова

OPINION

By: Assoc. Prof. Dr. Evelina Antonova Christova
Media and Communication Department, New Bulgarian University
Public Communications and Information Sciences

Regarding: dissertation for the award of the educational and scientific degree
"Doctor" in Public Communications and Information Sciences at the UNWE

Author of the dissertation: Maya Gergova Boycheva

Topic of the dissertation: Discursive construction of the image of Bulgaria in English-language travelogues (1900-2017)

Basis for presenting the opinion: participation in the scientific jury for the defence of the dissertation in accordance with Order No. 190/January 24, 2025 of the Rector of the UNWE.

1. Information about the dissertation candidate

The dissertation candidate studied under the doctoral program at the Department of Media and Public Communications / Faculty of Economics and Infrastructure of the UNWE in Public Communications and Information Sciences according to the Order of the Vice-Rector for Research and Development of the UNWE. The training was carried out in an independent form in the program "Organization and Management Outside the Sphere of Material Production (Media and Communications).

2. General characteristics of the presented dissertation work

The presented dissertation work on the topic "Discourse construction of the image of Bulgaria in English-language travelogues (1900-2017)" has a volume of 241 standard pages and is structured in an introduction, three main chapters and a conclusion. The scientific contributions and a list of the author's publications on the topic are presented, as well as a list of tables and graphs. A Bibliography is presented separately. The volume and structure of the work are classic and meet the scientific requirements for a dissertation work.

The topic chosen by the PhD candidate Boycheva is one of those topics that are always relevant and always necessary for a society that strives for expanded self-knowledge. Isn't it important what we were in the eyes of others, how they described and conveyed it to their compatriots and how this image has been superimposed over time on the image of the state? It is important! It is so important that it is surprising that no other scientist has tackled this issue so far, and I think that our scientific community should thank Maya Boycheva for deciding and doing it. I will allow myself to draw a parallel with a study by Assoc. Prof. Dr. Elena Tarasheva from the Department of English Studies of the New Bulgarian University on the way the BBC covered the Bulgarian topic in the first 7 years after the country's entry into the EU ("The Image of a Country Created by the International Media. The Case of Bulgaria"). The conclusions from which would be very interesting for a doctoral student Boycheva. I recommend this scientific acquaintance, sensing an opportunity for interesting future joint research.

The main goal of the study, stated by doctoral student Boycheva, is "to prove that travelogues are part of the flow of discursive reproduction of the image of Bulgaria internationally", which goal was fulfilled in the course of the work.

The dissertation successfully fulfils the three tasks set – to present the image of Bulgaria in English-language travelogues; to place it in a broader political, geopolitical, economic, social, cultural, etc. context and to conduct a study of the linguistic strategies for the realization of the travelogue genre and specifically for the formation of the image of Bulgaria.

The object of the study is clearly defined - the image of Bulgaria in English-language travelogues in the period between 1900 and 2017. As a supplement and to place the object in context, a partial review of journalistic publications has been made.

The exact subject is "the textual and linguistic mechanisms applied in the construction of the image and identity of Bulgaria and Bulgarian in English-language travelogues."

The main problem is defined as the insufficient research into the questions of what image Bulgaria is identified with in English-language travelogues and in what way, with what means this image is constructed and what effects it achieves.

The study assumes three hypotheses:

1. “the image of Bulgaria in English-language travelogues is consistently constructed through the linguistic mechanisms of indicating difference and similarity in alternating representative strategies of denigration, essentialization, inclusion, romanticization, exoticization, politicization, highlighting civilizational otherness, etc. “

2. “the changing representative paradigm is dependent on the transformations in the author’s native environment and on the changing identity of the writing subject. In travelogue production, a transition in the author’s self-identification from an imperial subject through a modern subject seeking the exotic to a sceptical postmodern subject is traceable.”

3. “the travelogue discourse replicates images of space, established in global socio-political practice, thereby reconstituting the concepts of traditional geopolitics at the level closest to citizens and contributing to setting a framework for observing world order.”

I positively note the identified and described limitations of the study. They achieve a more precise focus when reading the obtained data, results and their analysis.

I also consider the clarification that the study does not take into account travelogues about Bulgaria, published by Bulgarian authors and building the image of Bulgaria through the prism of the Bulgarian self-perception, to be extremely important, because such travelogues, even if they are eventually published in English, go beyond the set goals and objectives.

The scientific literature used is appropriately selected and includes both contemporary sources and current scientific works from the past, which are relevant to the research being conducted and the set research goals. The sources in Bulgarian are 18, and the sources in English are 173. 4 Internet sources are listed separately.

3. Evaluation of the obtained scientific and scientific-applied results

I consider the methodology used for qualitative analysis to be appropriate. The specific topic, which requires searching, describing and analysing publishing houses in context and examining source materials, turns the second and third chapters into an author's study. In this way, the results obtained are spread over 2/3 of the presented work. The goals and objectives of the work are fulfilled.

4. Evaluation of scientific and applied scientific contributions

I assess the theoretical and applied scientific contributions as adequately assessed and presented in the dissertation work.

For incomprehensible reasons, doctoral student Boycheva did not mention Figure 9. “Place of travel writing in the cycle of shaping external public opinion” on page 231 and Figure 10. “Cycle of transformation of travel writing discourse for Bulgaria” on page 235. These visualizations and the textual explanations to them are distinctive contributing moments, key to understanding the discourse not only in terms of media and linguistic understanding, but also of sociological, cultural and philosophical.

5. Evaluation of publications on the dissertation

List of the author's publications on the topic of the dissertation

Doctoral student Maya Boycheva presents four scientific articles on the topic, published in established scientific journals in Bulgaria. One of them is in English, and three - in Bulgarian. The publications are in the period of work on the dissertation work and on the topic.

1. Boycheva, M. (2019). Bulgaria in passing: the old and the new Bulgaria in the travelogues of Patrick Lee Furmore and Nick Hunt. Scientific works of the UNWE, (4), 173-188. <https://unwe-research-papers.org/bg/journalissues/article/10133>

2. Boycheva, M. (2023) “The English-language travelogue of Bulgaria at the dawn of the 20th century: creator of images and mediator of identities” in “Professional Education” 25/2023 №4, 327-338. National Publishing House for Education and Science “Az-books”.

3. Boycheva, M. (2023) “The textualized Bulgarian reality in American travelogues from the 1980s and 1990s of the 20th century. Media and Public Communications, 2023, issue 54. <https://media-journal.info/?p=item&aid=459>

4. Boycheva, M. (2023). Potentialities of Using Travelogues as a Resource in the ESP Classroom. Yearbook of UNWE, (2), 145-154. <https://www.unwe.bg/doi/yearbook/2023.2/YB.2023.2.10.pdf>

6. Evaluation of the abstract

The abstract is appropriately composed and presented.

7. Critical remarks, recommendations and questions

I would like to make a few critical remarks regarding the description of the methodology of the research conducted.

First of all, the work would benefit from presenting a list or tabular representation of

the analysed travelogues with their main distinguishing characteristics. It would also be good to note whether these are all travelogues known to history or were they selected according to the criteria of the doctoral student and on what principle was the selection made?

Regarding the conclusion on p. 123 "It should be borne in mind that the decreasing presence of Bulgaria as a topic in newspapers since the late 1930s is also due to the fact that new media appeared – radio and later television. But the proposed quantitative comparison still makes it possible to conclude that the degree of presence of the topic "Bulgaria" in English and American print media is similar. I would like to add that the decreasing number of publications, especially from the 1940s onwards, could also be due to the fact that the country has fallen out of the scope of interest of the press in England and the USA, which could also emphasize its departure from belonging to the respective civilizational axis.

I recommend that after some revision, which would make it easier for a non-specialized audience to perceive, the dissertation be published for the general Bulgarian public. The work is very thorough, extremely multi-layered and most importantly - consciously emphasizing the role of travel writing in the formation and implementation of the geopolitical plans of countries with purposeful long-term planning of their international policy.

I also recommend that the revised work be sent specifically to the Bulgarian Cultural Institutes, as well as to the Ministry of Foreign Affairs, as well as to the ABUCH network (Association of Bulgarian Schools Abroad), and to consider holding seminars for representatives of these institutions, in which they would be introduced to the main travelogues and conclusions and conclusions from the dissertation in the hope that it would help them in their work on constructing the public image of the country in their work.

8. Conclusion

The dissertation presented by Maya Boycheva brings a number of undoubted contributions and is a rich source of valuable and difficult-to-access information, collected and analyzed carefully and in detail. The level of depth achieved in the qualitative research is remarkable! I express my opinion that the dissertation candidate Boycheva be awarded the educational and scientific degree of "doctor".

February 10, 2025

Signature:

Sofia

Assoc. Prof. Dr. Evelina Christova